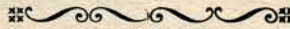

Մինչեւ հասաւ աստիճանը էն վերջին,
 եղեր էր ան պարմանի մը յաղթանդամ:
 Իր նայուածքին տակ դիւքական
 կը վերականգնէր գիւղ եւ աւան աւերակ:
 Արդարութեան լոյսին շաղէն յաղթական
 երջանկաւթիւնն, եղբայրութիւնն ձեռք ձեռքի

կը վազէին դէպ անդաստանը հայկական
 ծափերու տակ հրեշտակներու...
 Եւ հայրենի երկիրն իմ քարուքանդ
 Արշալոյսի շողերուն տակ ոսկեվառ
 կը վերածնէր, կը վերածուէր
 եղեմի մը երկրային...

ՊԵՐՃՈՒՀԻ

ԱՆՅՈՐԳԷ ԵՒ ԻՐ ԶԱՄԲԱՆ

(ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԻՑ)

Գրեց՝ ԿՈՍՏԱՆ ՋԱՐԵԱՆ

Բարձրագոյն Դրան ստուերի տակ, Հայ
 տպագրիչները, փողոցների ջրակոյտերի մի-
 ջից ցեխոտ ճառագայթներ են ժողովում:

Էօթէն Սիւն եւ Բօկամբօլը Ստամբուլի
 մզկիթների աղբւրներում կրօնական լուաց-
 ման են ենթարկում եւ Հայ ընթերցողի հոգու
 վրայով ոտաբորիկ ման դալիս:

Բիւզանդական կիսածիր պատերի ծակե-
 րից, գրավաճառներ, ապշած Ֆէսերին «Մայր
 Հայաստանի» նկարը եւ Կազանովայի յիշա-
 տակներն են երկարում: Կիսախաւար խաների
 մէջ նստած շնացած գրչակներ դասագրքեր են
 լոյս ընծայում՝ կուրորէն ընդօրինակելով փա-
 րիզեան ծիթած մանկավարժական սկզբունք-
 ները:

Այստեղ Կազմիր Դելավիւնը մեծ մարդ է,
 Ժօրթ Օնէն՝ հսկայ, Օկտավ Ֆէոյէն՝ առաք-
 եալ:

Կամուրջի վրայ, կայմերի անհանգիստ ան-
 տառի մօտ, Հայ միտքը մի վայրկեան կանդ է
 առնում եւ ցնցոտիները յանձնում հեռուից ե-
 կող հովերին:

Գալաթիոյ մօտ նրան սպասում է ամենօր-
 եայ հացը:

Փողոցը, բօրսան, մտաւոր մամուլը, դայ-
 թակղութիւնը, գաղանային ոխը՝ ազատ մըտ-
 քի, անշահախնդիր ներշնչման հանդէպ, ու-
 ոռցիկ լուրերը, շինծու նորութիւնները, շա-
 հատականութիւնը, մի խօսքով, ամբողջ բա-
 րոյական Փրանկախորը, երկու ու կէս դահե-
 կանով մատուցում են նրան եւ ճանապարհ դը-
 նում:

Թերթի գլխին կանգնած է Ք. Թերթի
 խմբագիրը, նրա համար ընթերցողը աղբանոց
 է եւ խօսքը՝ դրամ: Ոչ մի սկզբունք, ոչ մի դա-
 դաւար: Ժամանակը փարայ է: Բօրսան տա-
 ճար:

Վարը, մի անկիւնում, հարբած մի երգի-
 ծարան, մի քիչ շինծու ժպիտ է ծախում անց-
 նող խանութպաններին եւ մի բաժակ օղի ա-
 ղերսում:

Մի քանի փողոց վեր. ջննովացիների, վե-
 նետիկցիների, միսիոնարների եւ թրքերի քա-
 րացած շուքերի մօտ պատասպարում՝ կանգնել
 է Հայ եկեղեցին:

Կանգնել է ոչ մի ոճով:

Քարերի կուտակում: Յիշատակների դե-
 րեզման:

Կիրիկիայի Փրանկներից, Բիւզանդիոնի
 յոյներից, վենետիկեան փայլելուն խորհրդե-
 րից մնացած, աւելի շուտ գիղումը գծաւո-
 րումներ, զուրկ հիմնական, միասպաղաղ մըտ-
 քի կերպաւորումից:

Գալաթիայի եկեղեցիին ամէն քրիստոն-
 եայ կարող է մօտենալ, բայց ներս մտնելուց
 յետոյ նա պիտի հասկանայ իր սխալը եւ գնայ
 իր եկեղեցին փնտռելու համար:

Նրանց թուին եւ հայը:

Դուրս է դալիս՝ բլուրից ի վեր, քարու-
 քանդ սանդուխներով մագլցում, թշուառու-
 թեան այլանդակ այս Գողգոթան անցնում ու
 իր արիւնած ոտքերը բերում Պերս:

Այստեղ միտքը վերջացած մոմի բոցի պէս,
 երեք անգամ հառաչանք է քաշում եւ մեռնում: